

Postanowienie z dnia 20 lipca 2001 r.

I PZ 42/01

Odrzucenia kasacji niedopuszczalnej dokonuje w zasadzie sąd drugiej instancji, lecz z uczynienia tego dopiero przez Sąd Najwyższy nie wynika, iż strona musi mieć wówczas prawo wniesienia środka zaskarżenia.

Przewodniczący SSN Katarzyna Gonera, Sędziowie: SN Andrzej Kijowski (sprawozdawca), SA Kazimierz Josiak.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 20 lipca 2001 r. sprawy z powództwa Mieczysława K. przeciwko Stoczni G. S.A. w G. o zapłatę, na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2001 r. [...]

o d r z u c i ł zażalenie.

U z a s a d n i e n i e

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 22 stycznia 2001 r., I PKN 810/00, odrzucił kasację, którą powód Mieczysław K. wniósł od postanowienia Sądu Apelacyjnego - Wydziału Cywilnego w Gdańsku z dnia 1 sierpnia 2000 r. [...], oddalającego jego zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego - Wydziału Cywilnego w Gdańsku z dnia 31 stycznia 2000 r. [...] o odrzuceniu pozwu w sprawie przeciw Stoczni G. S.A. w G. o zapłatę za projekt racjonalizatorski, gdyż sprawa ta została już rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Gdańsku z dnia 17 maja 1991 r. [...]. Odrzucenie kasacji Sąd Najwyższy uzasadnił niespełnieniem przez nią wymagania z art. 393³ § 1 pkt 3 KPC, to znaczy przedstawienia okoliczności uzasadniających przyjęcie jej do rozpoznania, który to rygor jest zaliczany do konstrukcyjnych elementów tego środka zaskarżenia, więc brak takiego elementu ma nieusuwalny charakter i przesądza o niedopuszczalności skargi.

Powyższe postanowienie powód „zaskarżył w całości, na zasadzie art. 393¹⁹ i art. 393⁵ KPC, zarzucając mu obrazę przepisu art. 393³ § 1 pkt 3 KPC” oraz doma-

gając się „uchylenia zaskarżonego orzeczenia”. W piśmie swym, nazwanym zażaleniem, powód argumentował, że środek ten jest „zasadny i dopuszczalny”. Gdyby bowiem kasację odrzucił Sąd drugiej instancji, to powodowi z mocy art. 393¹⁸ KPC przysługiwałoby zażalenie, zatem nie powinien on być w gorszej sytuacji prawnej tylko dlatego, iż kasację odrzucił Sąd Najwyższy. Poza tym powód stwierdził, że jego kasacja została sporządzona w dniu 8 września 2000 r, a więc niewiele ponad dwa miesiące od wejścia w życie ustawy z dnia 24 maja 2000 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego, ustawy o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (Dz.U. Nr 48, poz. 554). We wspomnianej wyżej dacie nie było zaś „żadnej praktyki, ani orzecznictwa sądowego w zakresie konstrukcji kasacji w nowym kształcie”. Brakowało zwłaszcza rozstrzygnięć co do tego, czy przesłanki określone w art. 393³ § 1 pkt 3 KPC „powinny być umieszczone we wstępie kasacji, czy w jej uzasadnieniu i w jaki sposób powinny być wyeksponowane”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie podlega odrzuceniu jako niedopuszczalne. Zażalenie do Sądu Najwyższego na postanowienie o odrzuceniu kasacji przysługuje bowiem według art. 393¹⁸ § 1 KPC tylko od orzeczenia wydanego przez sąd drugiej instancji. A contrario wynika stąd, że zażalenie nie przysługuje na postanowienie o odrzuceniu kasacji przez Sąd Najwyższy. Oceny tej w żadnym razie nie podważa argument, że skoro niedopuszczalną kasację powinien już na posiedzeniu niejawnym odrzucić sąd drugiej instancji (art. 393⁵ KPC), zaś na jego orzeczenie przysługuje środek zaskarżenia w postaci zażalenia, to takim samym środkiem odwoławczym powinna dysponować strona, której kasację odrzucił samodzielnie Sąd Najwyższy. Rzecz bowiem w tym, że w kwestii odrzucania kasacji niedopuszczalnych Sąd Najwyższy działa tylko jako organ kontroli i nadzoru nad orzeczeniami sądów drugiej instancji, więc ich ewentualne uchybienia, wyrażające się w nieodrzuceniu danej kasacji, nie mogą prowadzić do uprzywilejowywania strony przez próbę wyinterpretowania dla niej prawa do dwukrotnego orzekania o dopuszczalności kasacji przez najwyższy organ władzy sądowniczej, skoro powszechnym standardem jest jednorazowość podobnego rozstrzygnięcia.

Za dopuszczalnością przedmiotowego zażalenia nie przemawia tym bardziej argument, że na początku września 2000 r. brakowało orzecznictwa w sprawie nowego kształtu kasacji, w szczególności sposobu „przedstawienia okoliczności uzasadniających rozpoznanie kasacji” (art. 393³ § 1 pkt 3 KPC). Wątpliwości sformułowane przez skarżącego są pozorne, a poza tym przewrotne w tym sensie, że wspomnianych okoliczności w kwestionowanej kasacji w ogóle nie podano, wykluczając tym samym ewentualną ocenę poprawności zastosowanej formy.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

=====